

PROGRAM WYCHOWAWCZY
ZESPOŁU SZKÓŁ
IM. KS.JANA SIUZDAKA
W WOŁKOWYI
ROK SZKOLNY 2016/2017

1. Wstęp

Motto:

Pierwotne i największe prawa wychowawcze posiadają rodzice w stosunku do swoich dzieci. Nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowania. Wynikają stąd dwie ważne konsekwencje.

Po pierwsze: nauczyciele nie ponoszą wyłącznej i całkowitej odpowiedzialności za wszystkie możliwe zadania wychowawcze.

Po drugie: kierunek działalności wychowawczej nie może być sprzeczny z wolą rodziców.

Podstawowym miejscem, w którym kształtuje się osobowość dziecka, jest rodzina. Szanując wychowawczy prymat rodziny, my nauczyciele i wychowawcy chcemy wspierać ją w jak najlepszym wywiązywaniu się z powierzonych funkcji. W procesie wychowania swoim doświadczeniem służy nam Kościół, a wzorem do naśladowania dla naszych wychowanków jest wspaniały nauczyciel, społecznik, patriota, męczennik i wychowawca, nasz patron ks. Jan Siuzdak.

2. Podstawa prawna programu wychowawczego:

- *Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności* (Dz.U. z 1993 r. Nr 61 poz. 284 ze zm.),
- *Konwencja o prawach dziecka* przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych (Dz.U. z 1991 r. Nr 120 poz. 526.),
- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r.* (t.j. Dz.U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.),
- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty* (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.),
- *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela* (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 191 ze zm.),
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół* (Dz.U. z 2002 r. Nr 61 poz. 624 ze zm.),
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* (Dz.U. z 2012 r. poz. 977 ze zm.),
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego* (Dz.U. z 2009 r. Nr 168 poz. 1324 ze zm.),
- statut Szkoły.

3. Cele programu:

- realizacja wartości wychowawczych:
  - szacunek dla języka ojczystego, kultury i tradycji narodowej,
  - tolerancja wobec różnych poglądów, kultur, postaw i przekonań,
  - uczciwość, szczerłość, prawdomówność, rzetelność i odpowiedzialność,
  - poznawanie i doskonalenie własnej osobowości,
  - umiejętność współżycia w rodzinie i społeczności,
  - pomoc potrzebującym,
  - zdrowy styl życia, postawa proekologiczna;

- realizacja priorytetów szkoły:
  - organizacja procesu rozwoju ucznia ukierunkowana na jego sukces,
  - działania wychowawcze sprzyjające efektywnej nauce, motywowanie uczniów do wysiłku intelektualnego,
  - integracja ze środowiskiem lokalnym i promowanie w nim swojej działalności;
  - nawiązanie ściślejszej współpracy szkoły z rodzicami,
  - wychowanie patriotyczne i obywatelskie.

- realizacja głównych celów wychowawczych:
  - zapewnienie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia,
  - kształtowanie postaw twórczych,
  - stworzenie warunków do efektywnej współpracy z domem rodzinnym ucznia oraz integracji ze środowiskiem lokalnym,
  - dostarczanie wzorców osobowościowych stanowiących model do naśladowania i kształtowania poczucia własnej wartości,
  - otwarcie na wartości kultur Europy i świata.

Najważniejszym celem wychowawczym szkoły jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju osobowości dziecka w wymiarze intelektualnym, etycznym, emocjonalnym, społecznym i zdrowotnym.

Powyższe cele zawierają w sobie następujące działania:

- rozwijanie samodzielności w zdobywaniu wiedzy, informacji i umiejętności,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne decyzje,
- kształtowanie osobowości zdolnej do krytycznego myślenia,
- budowanie atmosfery współpracy i koleżeństwa,

- kształtowanie gotowości do niesienia pomocy innym,
- nauczanie zasad kultury,
- dbałość o kulturę języka,
- pomoc uczniom ze specyficznymi trudnościami w nauce,
- wspieranie uczniów zdolnych w rozwijaniu ich umiejętności,
- kształtowanie postawy tolerancji i akceptacji dla innych, integracji uczniów w oparciu o dialog i współdziałanie,
- nauka bezpiecznego zachowania na terenie szkoły i poza nią, wykorzystanie całodobowego monitoringu,
- kształtowanie postawy patriotycznej.

4. Model absolwenta

Uczeń w czasie pobytu w szkole i po zakończeniu nauki reprezentuje następujące postawy:

- jest uczciwy – nie kłamie, nie oszukuje, w czasie sprawdzianów i odpowiedzi ustnych nie korzysta ze ściąg ani podpowiedzi innych uczniów, sam również nie podpowiada ani nie pomaga innym uczniom oszukiwać w czasie sprawdzianu; samodzielnie wykonuje prace domowe,
- jest wiarygodny i odpowiedzialny – zawsze postępuje zgodnie z głoszonymi zasadami, można powierzyć mu ważne zadania do wykonania, dotrzymuje zobowiązań i obietnic, wartościuje zachowania złe i dobre, stara się przewidzieć skutki swoich działań oraz ponosić konsekwencje swoich czynów,
- jest wytrwały, systematycznie wykonuje zadania i obowiązki, realizuje swoje plany i marzenia,
- ma poczucie własnej wartości, reaguje na poniżające zachowania dorosłych i rówieśników,
- szanuje innych ludzi, wie, jak należy okazywać szacunek osobom dorosłym oraz kolegom i koleżankom,
- jest ciekawy świata, zna najbliższe środowisko, poznaje złożoność świata, analizuje istniejące w nim zależności i związki przyczynowo-skutkowe,
- jest kreatywny, przedsiębiorczy, potrafi w sposób twórczy rozwiązywać problemy, realizuje swoje pomysły, wyznacza sobie cele i dąży do ich zrealizowania, umiejętnie podejmuje ryzyko, radzi sobie w sytuacjach trudnych, potrafi podejmować szybkie decyzje,
- reprezentuje kulturę osobistą:
  - przestrzega zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się w szkole,
  - okazuje szacunek i życzliwość wobec rówieśników i osób dorosłych,
  - dba o kulturę języka, nie stosuje wulgaryzmów,
  - dba o wygląd;

- ma świadomość swojej przynależności narodowej, zna specyfikę swojej małej ojczyzny, pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych ludzi,
- dba o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny,
- jest tolerancyjny:
  - akceptuje odmienność innych ludzi,
  - nie wyśmiewa ani nie prześladowuje innych ludzi ze względu na ich narodowość, religię, przekonania polityczne,
  - przeciwstawia się dyskryminacji, staje w obronie prześladowanych czy wyśmiewanych;
- angażuje się w działania na rzecz lokalnego środowiska, reprezentuje postawę opartą na zasadach miłości do ojczyzny, jedności i solidarności z własnym narodem, poczuciem więzi społecznej i wspólnoty kulturowej z innymi członkami narodu.

Postawy opisane w modelu absolwenta kształtowane są wspólnie przez nauczycieli, pracowników szkoły oraz rodziców poprzez:

- działania wychowawcze,
- własny przykład – nauczyciele i pracownicy Szkoły powinni stanowić wzór do naśladowania w zakresie realizacji ww. postaw.

5. Wzór osobowy nauczyciela-wychowawcy

Każdego wychowawcę powinny cechować:

- wysoka kultura osobista,
- postępowanie zgodne z ogólnie przyjętymi normami etycznymi,
- odpowiedzialność,
- systematyczność,
- obowiązkowość,
- punktualność,
- gotowość do pomocy w konkretnych sytuacjach na terenie szkoły,
- życzliwość,
- otwartość,
- sprawiedliwość,
- prostolinijność,
- dobre kontakty z rodzicami,
- dobre kontakty z gronem pedagogicznym.

Ideal dydaktyka wychowawcy osiągnie ten, kto:

- doskonale zna ucznia,
- zwraca uwagę na jego osiągnięcia,
- umiejętnie nagradza,
- dostrzega każdy sukces, nawet najmniejszy,
- zauważa wyjątkowe umiejętności i zdolności wychowanka,
- zachęca go do nagradzania samego siebie,
- uczy przeżywać satysfakcję z tego, co osiągnął,
- kształci postawę twórczą,
- przekonuje o możliwości wykonania zadań,
- toleruje jego inność,
- uważnie słucha ucznia,
- potrafi z nim rozmawiać,
- zna sposoby wzbudzania motywacji,
- zaznajamia ucznia ze swoimi celami i wymaganiami,
- daje uczniowi szansę poprawy,
- jest taktowny.

6. Założenia programu:

- wszyscy nauczyciele wprowadzają do tematyki swego przedmiotu elementy programu wychowawczego szkoły,
- wszystkie zajęcia szkolne uwzględniają założenia programu wychowawczego,
- nauczyciele dostosowują przekazywanie wiedzy, kształtowanie umiejętności i postaw uczniów do odpowiedniej w tym wieku aktywności dzieci; umożliwiają poznawanie świata w jego jedności i złożoności; wspomagają samodzielność uczenia się; inspirują do wyrażania własnych myśli i przeżyć; rozbudzają ciekawość poznawczą oraz motywację do dalszej edukacji.

7. Formy oddziaływań wychowawczych:

- zajęcia edukacyjne,
- godziny wychowawcze,
- zajęcia pozalekcyjne,
- wycieczki,
- imprezy i uroczystości klasowe, szkolne, środowiskowe.

8. Metody pracy wychowawczej:

- gry i zabawy,
- dyskusje,
- dramy,

- twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna,
- metoda projektów,
- symulacje,
- warsztaty,
- treningi umiejętności,
- rozmowy, pogadanki.

9. Zadania wychowawcze

Dyrektor:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- koordynuje, organizuje i nadzoruje działania wychowawcze w szkole,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji praw dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.

Nauczyciele:

- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania; udzielają pomocy w przewyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci zgodnie z zasadami określonymi w programie wychowawczym,
- reagują na sygnały zagrożenia niedostosowaniem społecznym dzieci,
- zapewniają uczniom bezpieczeństwo podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, w czasie wycieczek.

Wychowawcy klas:

- poznają uczniów oraz ich środowisko, a także utrzymują stały kontakt z rodzicami, organizują spotkania, wspierają i wspomagają rodziców w działaniach wychowawczo-opiekuńczych,
- integrują zespół klasowy,
- rozwiązują indywidualne i klasowe problemy poprzez udzielanie uczniom wszechstronnej pomocy,
- interesują się postępami uczniów w nauce, dbają o regularne uczęszczanie uczniów do szkoły, badają wspólnie z pedagogiem przyczyny opuszczania przez nich zajęć szkolnych,
- wdrażają uczniów do samorządności i demokracji (wybór i działalność samorządu klasowego, wypełnianie poszczególnych funkcji klasowych),
- propagują zasady kulturalnego zachowania,

- troszczą się o zdrowie uczniów, w szczególności poprzez wdrażanie uczniów do dbałości o higienę osobistą oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w życiu szkolnym i poza szkołą,
- czuwają nad wszechstronnym rozwojem osobowym ucznia oraz przygotowują go do samodzielnego funkcjonowania poprzez wzmocnienie postawy odpowiedzialności,
- utrzymują kontakt z rodzicami wychowanków, systematycznie informują o postępach ich dzieci, włączają rodziców w życie szkoły i dążą do uzgodnienia wspólnych zasad wychowania,
- wspólnie z podopiecznymi dokonują ewaluacji i oceny rezultatów działań wychowawczych,
- pomagają poznać mocne i słabe strony ucznia w celu planowaniu rozwoju wychowanka.

Rodzice:

- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci,
- współdziałają z nauczycielami w sprawach wychowania i kształcenia dzieci.

Pedagog szkolny:

- rozpoznaje indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,
- określa formy i sposoby udzielania uczniom, w tym uczniom z wybitnymi uzdolnieniami, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,
- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- podejmuje działania wychowawcze wynikające z programu wychowawczego szkoły,
- wspiera działania wychowawcze i opiekuńcze nauczycieli wynikające z programu wychowawczego szkoły,
- działa na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,
- dokonuje bieżącej analizy sytuacji wychowawczej w szkole oraz systematycznie przekazuje informacje na ten temat radzie pedagogicznej,
- kontroluje spełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- utrzymuje stałą współpracę z wychowawcami klas,
- udziela uczniom porad i konsultacji, wspiera uczniów,
- wspiera rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych, szczególne w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń,
- prowadzi badania i działania diagnostyczne dotyczące poszczególnych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych,

- dodatkowo dla uczniów i rodziców/opiekunów prawnych podejmuje działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,
- na zlecenie organów administracji publicznej, takich jak sądy, prokuratura, kuratorzy sądowi, policja, urzędy państwowe, szkoły itp., przygotowuje opinie o uczniach, w sprawach merytorycznie podległych pedagogowi szkolnemu.

Pracownicy niepedagogiczni:

- reagują na przejawy negatywnych zachowań i informują o tym wychowawcę klasy,
- wyrażają swoją opinię na temat oceny zachowania uczniów,
- wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych.

Rada rodziców:

- reprezentuje ogół rodziców oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy szkoły,
- współdecyduje o formach pomocy dzieciom oraz ich wypoczynku, współuczestniczy w opracowaniu programu wychowawczego szkoły.

Samorząd uczniowski:

- inspiruje i organizuje życie kulturalne i intelektualne na terenie szkoły,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.

10. Ewaluacja programu

Ewaluacji dokonuje zespół złożony z:

- wychowawców,
- pedagoga,
- przedstawicieli samorządu uczniowskiego,
- przedstawicieli rady rodziców.

Procedura ewaluacyjna obejmuje:

- obserwację działań wychowawczych nauczycieli i dyrekcji,
- rozmowy indywidualne z nauczycielami, rodzicami,
- analizę problemów zgłaszanych pedagogowi lub psychologowi,
- badania ankietowe skierowane do uczniów i rodziców,
- analizę sprawozdań półrocznych i rocznych wychowawców, pedagoga, pielęgniarki,
- formułowanie wniosków i rekomendacji,

- modyfikację programu wychowawczego.

11. Plan działań

Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Terminy
Miejsce dziecka w grupie rówieśniczej i umiejętność współpracy	<p>Kształtowanie poczucia przynależności do danej klasy poprzez wyrażanie potrzeb działania w grupie rówieśniczej i współtworzenie oraz respektowanie norm grupowych.</p> <p>Współdziałanie uczniów w organizacji i przebiegu imprez oraz uroczystości szkolnych.</p> <p>Realizacja tematyki na godzinach do dyspozycji wychowawcy.</p> <p>Egzekwowanie stosowania się do reguł obowiązujących w szkole</p>	<p>Wychowawcy, pedagog</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p>	<p>Wrzesień</p> <p>Cały rok</p>
Przestrzeganie norm dobrego zachowania w środowisku szkolnym i rodzinnym	<p>Egzekwowanie wśród uczniów właściwych postaw, czyli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • okazywania w słowach i czynach szacunku wobec dorosłych, rówieśników i młodszych, • nawykowego stosowania zwrotów grzecznościowych, • znajomości i stosowania procedur obowiązujących w szkole, w tym zasad korzystania z telefonów komórkowych na terenie szkoły, • udział w szkolnym konkursie „Mistrz dobrych manier”. 	<p>Wszyscy nauczyciele, pracownicy niepedagogiczni</p> <p>Wychowawcy</p>	Cały rok
Nawiązanie ściślejszej współpracy szkoły z rodzicami	<p>Zapoznanie rodziców ze standardami wymagań egzaminacyjnych, procedurami postępowania w sytuacjach trudnych, systemem oceniania.</p> <p>Przeprowadzenie wywiadówek we wszystkich klasach oraz konsultacji dla rodziców.</p> <p>Pedagogizacja rodziców,</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog</p>	<p>wrzesień</p> <p>raz w miesiącu</p>

	<p>organizowanie prelekcji, pogadank, zajęć otwartych, spotkań okolicznościowych.</p> <p>Współudział rodziców w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych i środowiskowych.</p> <p>Współpraca z instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie.</p> <p>Podjęcie działań zmierzających do poprawy frekwencji uczniów - monitorowanie frekwencji uczniów, wdrożenie procedury dotyczącej przedłużającej się nieobecności uczniów w szkole.</p>		Cały rok
<p>Wychowanie patriotyczne i obywatelskie</p>	<p>Aktywny udział młodzieży w organizacji szkolnych uroczystości rocznicowych, wigilii, rekolekcji, corocznych obchodów „Święta Patrona Szkoły”.</p> <p>Promowanie polskości przez organizację wizyt w instytucjach kulturalnych np. teatrze, kinie, muzeum, galerii oraz wycieczki krajoznawcze regionalne i krajowe.</p> <p>Realizacja treści patriotycznych na lekcjach wychowawczych, języka polskiego, historii, wos.</p> <p>Kształtowanie postaw patriotycznych –podejmowanie tematyki na zajęciach poprzez opowiadania, scenki rodzajowe, dramę, rozmowy i pogadanki, prezentacja symboli narodowych i godnego zachowania się wobec nich.</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele podczas realizacji podstawy programowej</p>	Cały rok

Motywowanie uczniów do wysiłku intelektualnego.	<p>Rozwijanie i utrwalanie zainteresowań, potrzeb i nawyków czytelniczych.</p> <p>Rozwijanie u uczniów potrzeby samodoskonalenia, samodzielności, systematyczności, odpowiedzialności poprzez udział w konkursach, kółkach zainteresowań, zajęciach pozalekcyjnych, organizacjach uczniowskich (harcerstwo, zuchy, Caritas, SU, chór szkolny, SKS).</p> <p>Praca z uczniami zdolnymi, mającymi trudności w nauce, pomoc koleżeńska.</p> <p>Pomoc wychowawców przy podsumowywaniu i samoocenie realizacji własnych zamierzeń ucznia, określanie przyczyn niepowodzeń i wyciąganie wniosków.</p>	Bibliotekarz Nauczyciele Wychowawcy pedagog	Cały rok
Poznanie przez uczniów swoich mocnych i słabych stron oraz praca nad nimi	<p>Zajęcia, rozmowy, pogadanki o:</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadomości własnych wad i zalet, • akceptacji siebie, • dostrzeganiu wpływu innych na kształtowanie osobowości, • treningu asertywności, • wpływie mediów 	Wychowawcy, pedagog	Cały rok
Kształcenie umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych	<p>Stosowanie scenek sytuacyjnych, dramy, rozmów, pogadań, prac plastycznych, filmów edukacyjnych o tolerancji, godności, świadomości własnych praw i znajomości instytucji, do których można zwrócić się o pomoc, rozróżnianiu dobra i zła, umiejętności odmawiania</p>	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele podczas realizacji podstawy programowej	Cały rok

Załącznikami do programu wychowawczego Szkoły są:

- programy pracy wychowawców klasowych wraz z tematyką godzin wychowawczych,
- plan pracy samorządu uczniowskiego,

- harmonogram imprez i uroczystości szkolnych,
- system interwencji wychowawczych (procedury postępowania),
- zadania wychowawcze biblioteki szkolnej i świetlicy szkolnej.

Program wychowawczy został przedstawiony na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu **31.08.2016 r.** i zatwierdzony do realizacji Uchwałą Rady Pedagogicznej **nr VI/2016/2017 z dnia 14.09.2016 r.** oraz przedstawiony Radzie Rodziców w dniu **7.09.2016 r.** i zatwierdzony Uchwałą Rady Rodziców **nr I/2016/2017 z dnia 7.09.2016 r.**

Przewodniczący Rady Pedagogicznej: *Witold Orłowski*

Przewodniczący Rady Rodziców: *Mariusz Siuciak*